

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi és gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör“ és a „Sárosmegyei gazd. egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda és kiadóhivatal:

Megyeház.

Idő intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint az előfizetési és hirdetési díjak és megkeresések is.

Megjelen: minden vasárnap.

Előfizetési ár: vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva:
 Egy évre 5 frt — kr.
 Felévre 2 „ 50 „
 Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetési díj:

Háromhasábos petit-sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr.

Nyit-tér minden sor 10 kr.

Eperjes, január 2-án.

Midőn az újév kezdetén pár pillanatra üdülést keres az ember és elfordítja tekintetét a politika ármányai és eselszövényeitől; midőn körülnéz, hogy egy zöld oázon megpihentesse szemét, mely elfáradt az érdekek egymás ellen vívott és eszközökben nem válogató harcának nézésében: még szomorubb, még leverőbb kép tárul eléje: a társadalmi korrupció magas foka és az üdülés helyett a felháborodás érzete támad fel a szemlélőben. Bármerre tekintünk, vigasztalan a kép, mely bennünket környez; mindentűt a súlyedést, a visszaesést látjuk a nélkül, hogy az emberekből, a viszonyokban legesekelebb jelét is lehetne felfedezni a jobb utra térés szándokának, az állapotok javulásának. A legszentebb fogadalmak, melyeket még az anyagiásnak nevezett jelenkorban is a legtöbb ember tisztelt, néhány év óta sárba tiporvák, nincs többé semmi megkímélve a profanáltatástól; szabad kéz van engedve az orvtámadásoknak úgy az élet-, mint a vagyonbiztonságot illetőleg; nincs orvossága a bajoknak, melyek társadalmunk testét sorvasztják. És minél fellebb megyünk, annál rohamosabban halad a rákfenésedés.

Balesetek és elemi csapások által gyors egymásutánban ismét és ismét sújtva, a politikai konstellációk következtében hozott tetemes áldozatok terhétől nyomatva, az európai s a tengerentúli verseny, valamint saját magunkban rejlő közönyösségünk hozzájárulásával elhanyagolt ipar és földművelés mellett tengődve és nyomorogva vajh kinek volna elég rózsás szemüvege, melyen állapotainkat kedvezőknek találhatná? És a legoptimistikusabbnak is nem kellene-e már-már egészen lemondani minden reményről.

ha látja amaz üzemeket, melyek olyan szomorú krónikáját képezik napjainknak s melyek csak egy teljesen felbomlott társadalomban fordulhatnak elő? Midőn a hírlapokban állandóvá lett a rovat a sikkasztások feljegyzésére, midőn napirenden van, hogy városi tanácsokat, polgármestereket kell felfüggeszteni állásaiktól, melyekkel visszaéltek vagy melyeket elhanyagoltak; midőn köz- és magántisztviselőink mindennap azzal a rettegéssel kelnek fel, nem állította-e újra pellengetre a hivatalnoki becsületet valamely társuk, kit a nagyzás hóbortja, a divatos társadalmi nyavalya a mások pénzének eltulajdonítására készlet? Midőn napirenden vannak az öngyilkosságok, midőn a ritka bűnösök, a rablások, gyilkosságok egymást érik s midőn nemcsak a nemzet ifjúsága, de érett férfiai is egymás ellen párbajban próbálják ki ama fegyverek erejét, melyeket közös erővel az ellenségnek kellene fenntartaniok a vész idejére? . . .

Még esüggestöbbé válik a kép, ha a népet tekintjük. Ijesztő az a közöny, az a minden iránti fásultság, a mely itt élénk körül. Hát olyan rövid idő kellett arra, hogy kivesszen minden alkotmányos érzület, minden közügyek iránti érdeklődés a par excellence alkotmányos magyar népből? Nagyon, de nagyon rosszul kell állani a dolgainknak, mikor a nép nem törődik közdolgaival és teljes apathiával éli a sivár jelent, mitsem törődve a jövővel. Nagyon kellett lenni a csapásoknak, baleseteknek, hogy idáig jutottunk s nagyon kicsiny lehet a vezér-nemzedék, hogy minden ékesszólása, irodalma költészete nem képes a esüggedség állapotából felrázni a nemzetet. Pedig nem képes. A közművelődési egyesületek alig van háromszázezer forintja, holott két mil-

liónak kellett volna összegyűlni e magasztos célra; legnagyobb költőink egyikének műveire nem jön több pár száz előfizetőnél, holott az egész irodalmi világ hívta fel azokra a közfigyelmet. És így tovább mehetnénk a példákban, melyekkel igazolható, hogy nem okatlan pesszimizmus, hanem a tényekből levont tanulság mondatja velünk, miszerint a nemzet e perczben nem elég erős, nem elég erélyes, hogy szemébe nézhessen a társadalmi desorganizáció rémének.

Pedig csak ha ezen hatalma, ezen erélye visszatér a nemzetnek, lesz hazánk újra életerős ország; csak akkor nem jutunk a szerencsétlen török birodalom sorsára, ha nem feledkezünk el teljesen magunkról és nem mondunk le a reményről, hogy sikerülend ujjalakotni, reorganizálni Magyarországot társadalmilag. Csak új, egészséges alapra fektetett társadalom, egyszerű intézmények, jellemes embereknek a közügyek terére lépése mentheti meg az országot az elbukástól. Csak a nemzet határozott, együttes fellépése adhat súlyt a szavaknak, melyek pokolra kárhözhatják a szédelgőket, esalókat és becsületkufárokat és csakis a nemzeti önértzet és jellem imponáns nyilvánítása adhatja ki a jelszót, mely megmentse a kor áldozatait.

Elmélkedjék a magyar közönség az új év első óráiban e feladatról s a nemzet minden hű fia kezdje meg a munkát saját hatáskörében, legyen az bármilyen szűk, bármily kicsiny, az eredmény egészen nem maradhat el.

Bártfa város tanügye.

E lapok 50. számában megjelent „Bártfa város tanügye“ címűt viselő cikkre vonatkozólag, mely a kir. tanfelügyelőnek a közigt. bizottsághoz beterjesztett jelentéséből mint

kütorrásból van merítve, legyen szabad az igazság érdekében reflexióinkat megtenni.*)

Nem akarjuk állítani, mintha a kir. tanfelügyelő úr hivatalos iskolalátogatása alkalmával Bártfán t. i. nov. 19. s 20-án mintegy előre megállapított rosszáló itélettel fogott volna teendőjéhez. — azt sem, mintha bosszút forralva megtorolni akarta volna a régebbi bártfai nyilatkozatot, a világért sem! hiszen egy kir. tanfelügyelőnek sokkal magasztosabb a hivatása, mintsem hogy ily kicsinyes emberi dolgokkal foglalkozzék. Magatartása kell, hogy üdítőleg s mintaként hasson a társadalomra s a józan nevelésnek előképe gyanánt tündököljön, de méltán megvárjuk, hogy egy kir. tanfelügyelő ne vállalkozzék oly szerepre, mely képes a legjobb tanerőket is megszibasztani, a legnemesebb akaratot megbénítani, az önértzetet lesújtani. Egy tanfelügyelőnek a hivatása: jóakarólag hatni, buzdítani, a hiányokat lehetőleg pótolni, a vallás-erkölcsi és hazafias haladás útját egyengetni, a hazaszeretetet ápolni, és a hol kell, gyógyítani, de nem sebezni.

Különben magára a látogatásra térve, midőn örömmel fejeztük ki a fölött, hogy a tanfelügyelő úr oly szorgosan igyekszik az iskolákat személyesen meg- s kiismerni, nem fogja rossz néven venni, ha arra figyelmeztetjük őt mindenekelőtt, legyen kegyes látogatásait ne az iskolai év elején, hanem oly időben tenni meg, midőn a tanítás eredményéről, a gyermekek képzettségéről szigorú, alapos vizsgálatás után csakugyan szerethet meggyőződést, áttekintést; azután azt is ajánljuk nyelmebe, soh' se válaszon oly napot, midőn a tanítói testületnek hazafias, erkölcsi kötelessége a gyermekek szívébe az uralkodó haz iránti tisztelet, hódolatteljes ragaszkodást is eszegetetni (ilyen nap nov. 19-ike is); nemkülönben abban is igazat fog nekünk adni, ha félérjük, ne a tanítás 3-ik órájában toppanjon be az iskolába, a midőn a növendékek szellemileg kifáradva, a bejelentett látogatás miatti önkénytelen izgatottság folytán elesigázva vannak, s midőn is a gyermekeket csak atyai, szelid, bizalomgerjesztő modor által lehet felfrissíteni, fölemelni, s a midőn a látogató szemmel látható izgatottsága, haragos föllépése csak félelmet, de nem bátorságot önt s terjeszt. Egy tanfelügyelő —

*) Elvünk lévén: audiatur et altera pars, adjuk e cikket — mely illetékes és tiszteltreméltó helyről jön — egész terjedelmében. Magától értetődik, hogy a megtámadott cikk írója részére fentartjuk a viszontválasz jogát Szerk.

TÁRGZA.

Ki az oka?

— Humoreszk —

Vettük az alatt szöszérint közölt érdekes levelet. Nagyon fontos kérdés van benne megpendítve és oly érdekes módon tárgyalva, hogy a fentirt ezim alatt állandó rovatot nyitunk az ehhez hasonló kérdések szellemes megvitatására. Egy agglégény jalkiáltása hangzik a kérdésből:

Ki az oka, hogy manapság oly nehéz megházasodni?

Maga a levél így szól:

Jajkiáltással megfordultam már több szerkesztőségénél és mindenütt elutasítottak. A válasz rendszerint ez volt:

„X. úrnak Koromfalva: Jajkiáltását fájdalomokra nem közölhetjük. Nagyon kényes kérdés.“

A másik így felelt:

„Agglégénynek Koromfalván. Ez a hang nem illik lapunkba; megzavarná a leányok, illetve asszonyok lelki hangulatának harmóniáját. Egyékként is 26 évre el vagyunk látva közleményekkel.“

Vagy pedig:

„X. Koromfalva. A nők felől hangoztatott elveit épenséggel nem osztjuk. Valamennyi munkatársunk zavartalan családi életet él. Az

egyik meg épen boldog após. Tudja e, mit jelent ez? Térjen magába, ifjú bűnös, ölje el az agglégényt, házasodjék meg . . . legalább egyszer!“

Soha, szerkesztő úr, soha! . . . Egy fél-szer sem! Lemondjak az agglégényvel arany szabadságáról? A szabadságról, mely nem ismeri az efféle kérdéseket: „Hol vótál ismét . . . már oly késő?“ . . . A szabadságról, mely nem ismeri e rendelkezéseket: „Ma csak 1/24-kor fogunk ebédelni és éjfél után 1 órakor vacsorázni, édes férjesekém, mert . . .“ A gondolkodás, érzés, eszelekvés és abbanhagyás szabadságáról? . . . Soha, szerkesztő úr, soha.

Ezen meg elbámúlnak az asszonyok és leányok, összecsapják kezeiket, hogy az agglégények száma folyton szaporodik. — mert manapság már nem házasodik az ember oly könnyen és oly szívesen, mint a régi jó időkben, midőn még a házasságok az égben köttettek.

És mind ennek ki az oka, szerkesztő úr? Az asszonyok. Kiből lett a tulajdonképeni házassági akadály? A leányokból. És ha egykor nem is kötteték többé házasság és a népszámlálás felesleges, ösdi intézményé válik, kit kell ezért felelősségre vonni? Az asszonyokat és a leányokat! Ok igazi ellenségei a házasságnak!

A nő tulajdonképeni fejlődési kora férjhezmenetele napján kezdődik. Elvesztünk egy jól ismert leányt és szerzettünk benne asszonyt, ki leánynevével levetette korábbi nézeteit, hajlamait és szokásait. Itt is az történik, a mi a mesében. A mi este arany volt, reggelre porrá változott. A leány szerény, tartózkodó, egyszerű volt; az asszony egy perez alatt

igényteljessé, gyorsnyelvűvé válik. A leánynak csak elvéte jutott egy kis szórakozás; az asszonynak minden szabad tennie, bálókba, színházba mehet. A leány olvasmánya szigorú cenzúrában volt alá vetve; az asszony túlterheli phantasiáját a legörültebb novellisták még örültebb termékeivel. A leány lopva szereti az első regényt elolvasni; az asszony fényes nappal is bemegy a kölcsönkönyvtárba. Egy szóval a leány úgy viszonylik az asszonyhoz, mint a báb a pilléhez, mint a nyers anyag a kész gyártmányhoz.

Azt kérde most, miért vegyen el a férfi bábót, hogy ebből esetleg oly pille fejlődjék, melynek röptét előre kiszámítani lehetetlen? Lehet e oly lényt már előre magához fűzni, ki csak azután fejlődik?

Aztán meg valóságos kárt okoz az asszony. Az igények, miket a mai korbeli leányok állítanak, rendes körülmények között úgy viszonylanak hozományuk hozadékához, mint 4:1. A leány pl. 20 ezer forintot hoz férje házához . . . és mit vár ezért?

Szép, kényelmes lakást, mely kicsi, de kedves legyen, előkelő városrészen, szép kilátással (1000 frt.);

egy vagy két eselédet (400 frt.); kisebb estélyeket, vacsorákat . . . (300 frt.), egyszerű, nagyon egyszerű . . . de jól elkészített ruhákat . . . ismerjük azt az egyszerűséget, mely ép tisztán annyiba kerül, mintha nem lenne oly nagyon egyszerű (800 frt.);

hetenként néhány színházi estét (400 frt.); hiszen a leánykor mulasztásait pótolnia kell; tétben bálókba, bál ruhákat, hangversenyeket, kocsit (600 frt.); nyáiban fürdőket, zöldben lakást (1000 frt.);

összesen 4500 frt egy év alatt!

Ha szabad tudnom, miért tartozik a férfi nejét bálókba vinni, a midőn ő hivatása fardalmait vágyik kipihenni? A tánez a nevelésesebb, leghaszontalanabb kedvtelése a világnak . . . ezt szerkesztő úr, minden nem tánezos igazolni fogja.

Tehát első sorban, félre a táncezal, le a bálókka! De a helyett előkészíteni a leányokat a modern társaságba rend szerint. A férfi nyugalmat óhajt, ha megházasodott. Háza asyium legyen, menhely a mindennapi zaj elől, esetleg kényelmes beteggyógyintézet.

A leánynevelést át kell alakítani! A férjhezadó leányok tartozásának vizsgát letenni, hogy egyik másik esetben mint viselnék magokat férjeikkel szemben, ha ezek pl. félévi házasság után éjfél felé jönnének haza. Tartozának a házassági elválás törvényeit, a nemzetgazdaságtant, de különösen az egyszerű-egyet jól megtanulni! Engedtessek nekik betekintés a kocsma- és kávéházi életbe, mert a legtöbb leány és asszony e tekintetben nincs tájékozva.

A jelölteknek ép így két konyha szigorlatot, egy harisnyakötési államvizsgálatot és fehérnemű foltozási képesítőt kellene letenniök. A ki a vizsgát kiállja, érettségi bizonyítványt kap és hatósági engedélyt a férjhezmenetelhez. . . . No hát persze, szerkesztő úr, a kit én elveszek, az egészen más, — de valjon mit mondanak a többiek . . . Ha netalán leveleim jönnének, tessék azokat felbontani.

Tisztelettel:

Pista

30 éves, karcus, szőke, szemüveges, 3000 frt évi jövedelemmel.

gondoljunk — a finom, mintatos, szerény s hol komoly, hol vidám, hol sehol se hiányozhat; ezek nélkül a látogatás kárba vesztett s ha még hozzájárul az impraktikus kérdésközlés: minő feleletekben gyönyörködhetik akkor a látogató, arról mindenki, a ki az emberi, legfőképp a gyermeki természetet ismeri, tiszta fogalmat alkothat magának.

Ezekből a következményeket az igen tisztelt tanfelügyelő úr s más is nagyon könnyen levonhatja.

Korunk nagy súlya — s igen helyesen — fektet a népnevelésre. Ez bázisa az ország műveltségének, iparának, jólétének.

Mint Magyarországnak hű fiait méltán követjük, hogy a magyar nyelv terjedjen s mindenki, ki e hazában él, sajátítsa el e drága nyelvet. S erre törekedett s törekszik is Bártfa közönsége s tantestülete. Legfőképp a leánynevelésben oly szép haladást tesznek, hogy a melyik leány itt járt az iskolába folytonosan s az 5-ik és 6-ik osztályt is elvégezte, egy sines, ki magyarul nem beszélne. Erről maga a tanfelügyelő úr meggyőződhetett, midőn a bártfai közművelődési egylet által nov. 21-én tartott színi előadásán jelen volt, a hol a szereplők tiszta magyar kiejtéssel, a nyelvben való jártasság biztosságával adták elő szerepüket, kik pedig mind innen kerültek ki.

A magyar nyelvet már az első osztályban kezdik tanulni: az osztályvezető nővér e nyelvet annyira kezeli, hogy e nyelvben adhat oktatást. A többi osztályokban pedig minél felebb megyünk, annál inkább szorítatnak a gyermekek e nyelv elsajátítására, s habár csak egy a tősgyökeres magyar helyen született nővér, mégis mondja meg nekünk a szintén nem magyar helyen született tanfelügyelő úr, csak az bírhatja a magyar nyelvet, ki az alföldi román látta legelőször a napvilágot?

Hogy a magyar nyelv mellett a németre is fordítanak nagy figyelmet, az talán inkább dicséretet érdemel napjainkban, midőn sajónal kénytelenek vagyunk tapasztalni, hogy a mai fiatalok alig képesek elsajátítani ezen nyelvet, melyre pedig oly nagy szükségünk van.

Hogy a közönség elégedetlen lenne ez intézettel, esodálva halljuk s nevetjük: mert a tények mást bizonyítanak. A szülők szeretet, tisztelettel esüngenek ez intézetben: hálafelelten emlegetik ez intézmény áldásos voltát, mely épen azért, mert a szívekben bírja alapját, gyökerét: le nem romlíthat. Főnökönyei pártatlan buzgalma, műveltségű, kinek működését az ócsárlás soha sem képes elhomályosítani. Völ püspökünk dr. Schuster Konstantin ő excellentiája a legnagyobb dicsérettel halmozta el ez intézetet s azért kívánások vagyunk tudni, honnan van véve a jelentős ellenkező adata.

Tiszta láthatár s a helyi viszonyok bővebb ismerete soha sem árt, sőt nagyon kívánatos s óhajtható.

A mi a sz. Ferenc-rend szerzeteseit illeti, kik itt a népiskolában tanítással foglalkoznak s kiknek más egyéb teendőjük pl. lelkesítő nines, buzgóan törekzenek két rendbeli kötelezettségüknek megfelelni s kiket a város legkevésbé azért választott meg, mintha elesőbban tanítanának, hisz ugyanannyi fizetésre számukra előírva, mintha ezvilágban alkalmatlanok.

Meggyőződésünk: ne bántuk a szerzeteseket s az azok megválasztása miatt tett szemrehányás igen gyánús illatú. Szerzetetők a haza felvirágoztatásáért s hon eseméteinek nevelésével buzgóan foglalkoznak; kezeik alól kikerülő gyermek, tanuló ha jó, másutt is jó; ha gyenge, másutt sem erősítenék meg, mert a közmondás szerint, ha az ökröt Bésbe viszik stb., sőt példák mutatják, hogy nem gyengébb, hanem jobb jegyekkel ellátva jönnek sokan az innen kikerültek közül. A mi hiány volt a fiiskolában azelőtt, a történet nyugdíjaztatások után megváltoztak s a nyert erők fáradságtalanul küzdenek a tanítói pályá tövises útján.

Az óvodára történt hivatkozás tekintetében sajnálattal vagyunk kénytelenek kijelenteni, hogy az iskola onnan anyagot nem kap.

S így midőn befejeződik a tanügy iránti lángoló szeretetünk kifolyásul ezen sorainkat, arra kérjük a tanfelügyelő urat, mikődjék továbbra is buzgóan a magyarosodás, a népnevelés fősége, de hálafelelten mezején s méltassa beese figyelmére a fentirottakat.

Mindig s mindenben csak a vállvetett közreműködés hoz áldásos gyümölcsöket. Ertsük meg tehát egymást. Viribus unitis.

Bártfa ugy a multban, mint a jelenben méltán hangozthatja magyar érzelmét; sok számos, hirtelven és munkás gyermekkel ajándékozta meg e hont. S továbbra is meg fogja azt tenni s ez utól nem téríti el őt semmiféle jelentés, mely ügylátszik arra van rendezve, hogy ugy a város, mint iskoláinak erkölcsi reputációját alássa.

e+d.

Kis-Szeben város költségelő-irányzata.

A betervezett pontról-pontra felolvasott, tüzetesen megvizsgált és alapon megvitatott 1887. évi költségelőirányzatot egész terjedelmében következőleg állapítja meg a közgyűlés.

I. Rendes bevétel: Földesúri birtok 9000.57, malomjog 1267.—, katonai beszállás 1450.20, tegla égetésből 300.—,

mészégetésből —, házbérből 225.36, italmérsi jogból 4050.—, öl-és tuzitából 1200.—, épületi fából 4350.—, városi legelőből —, pogársági díjakból —, vámpórból 1826.—, suly- és úrmérték —, telekbérből 2.68, vadászati bér 50.—, vízi jogból 95.58, vágóhíd 100.—, zeneengedélyekből —, büntetési pénzekből —, kamatok állami tőke után 789.58, magántőkekből 209.80, kamat és haszonbéri hátralék 150.—, rendkívüli bevétel 1500.—, városi kőbánya —, megyei körházi pótlék 267.42, közs. iskolai 5%, pótladó 505.85, ipariskolai 2%, pótladó 200.11 $\frac{1}{2}$. Összesen: 27540 frt 15 $\frac{1}{2}$ kr., azaz huszonegyezeröttszázötven frt tizenöt és fél kr-ban előirányoztatik.

Ezzel szemben a következő kiadás állapítottik.

II. Kiadás: Tisztviselők fizetése 5480.—, szolgák bérei 1051.—, nyugdíjakra 199.33 $\frac{1}{2}$, rendőrök fizetése 760.—, képző-intézetekre 4864.80, kegyúri segélyezésekre 1064.37, ellátási és kegydíjak 1167.—, szálláspénzekre 50.—, díjok-tartásra 120.—, irodai kellékre 300.—, bélyegekre 10.—, postabérekre 15.—, napi díjakra 250.—, jutalmak és segedelmek 400.—, erdészeti kiadás 1400.—, épületek javítása 1000.—, házi szükséglet 650.—, fejedelmi adó 2460.—, ujonczozási költség 80.—, világitási díj 60.—, város tisztogatása 100.—, hidak és gátakra 500.—, város fűstására 50.—, anyagok és szerekre 500.—, rendőrök ruházata 250.—, rendőri szerekre 25.—, tüzoltó egyletnek 100.—, egészségügyi kiadások 100.—, szegények orvoslása 50.—, szenvedő tőkék törlesztése 3490.—, előre nem láthatókra 1900.—, bánatpénzek visszafizetésére 116.—, iparos-tanucz-iskolára 300.—, megyei betegápolási alap 267.42. Összesen: 24729 frt 69 $\frac{1}{2}$ kr., azaz huszonegyezeröttszázhuszonkilenc frt hatvankilenc és fél kr.

Az eredmény tehát a következő: Bevétel 27540 frt 15 $\frac{1}{2}$ kr. Kiadás 24729 frt 69 $\frac{1}{2}$ kr. Hiány 2189 forint 54 krajczár. — Ezen hiány az 1886-dik évi költségelőirányzatban feltüntetett és rendes körülmények között 1945 forint 98 krajczárnyi összegre rugott hiánnyal szembesítve, habár 243 frt 56 krajczárral azt meghaladja mégis kedvező eredményként tekintendő, mert az 1886. évi bevétel 29911 frt 80 kr-ban, a kiadás pedig 31857 frt 78 $\frac{1}{2}$ kr-ban lévén előirányozva, habár az 1887. évi bevétel 2371 frt 75 krajczárral, a kiadás ugyancsak az 1886-hoz képest 2128 frt 09 krajczárral csökkent s ha most az 1887. évre mutató 2189 frt 54 krajczár hiányt az 1886. évben főlévő volt hiánnyal vagyis 1945 frt 98 krajczárral az feljebb szembesítetted, 243 frt 56 krajczárral ennél nagyobbban is látja a képviselő testület, ha tekintetbe veszi, hogy a városi polgármester 1886. évi április 3-án elhalálozván, annak özvegye számára 400 frt évi kegydíj ön utalványozva s az ujonnan megválasztott polgármesternek az új községi törvény értelmében 1887. évi január 1-től 1300 frt évi fizetés, tehát 500 frttal nagyobb összeg, mint eddig volt fizetendő. 1887. évben 900 frtnyi olyan kiadás többlet merült fel tehát, melyre meg a f. 1886. évben szükség nem volt, s így ha ezen 243 frt 56 krajczár kiadás többlet a szükséges 900 frtnyi költség többlettel levonatik, a város jövő évi költségelőirányzata tulajdonképen 656 frt 44 krajczárral összeggel kedvezőbb eredményt mutat mint az 1886. vagyis a f. évi.

Ezen 2189 frt 54 krajczár hiány pedig mint az előtli években vagy most is abban találja indokát, hogy míg a helybeli községi iskola és a tanucz-iskola évi szükségletére 4052 frt évi összeg kívántatik meg, addig a valóságban a városi közigazgatási költségek fedezésén kívül ezen összeg fedezésére csak 1862 frt 46 krajczár összeg áll rendelkezésre, ez összegben már természetesen az 5% községi iskolai és 2% iparos-tanucz-iskolai pótladó is be lévén számítva.

A város tehát a költségvetésből kifolyólag minden jóakarata és takarékosága mellett sem képes a magas állam segélye nélkül községi és ipar-tanucz-iskoláját fenntartani s azért a képviselő testület elhatározza, hogy ugy mint eddig az 1887. évben is az 1886. évi XXXVIII. t. cz. 35. és 43. §-ai, valamint az 1884. évi XVII. t. cz. 87. §-a alapján azon alázatos kérelemmel fogja a megye főispánja s illetve a megyei kir. tanfelügyelő útján a m. kir. vallás- és közoktatásiügyi miniszteriumhoz járulni, miszerint az tekintetbe vételével azon körülménynek, hogy e város szerény évi jövedelmének egy negyed része amugy is vallás- és közoktatási célokra fordítatik, a községi iskola és az iparos-tanucz-iskolára az egész 2189 frt 54 krajczár hiányzó összeget segélykepen utalványozza ki, mely esetben a költségelőirányzat újabb községi pótlék igénybe vétele nélkül fog betartatni, azon esetben pedig, ha ugy mint eddig a m. kir. vallás- és közoktatási miniszterium csak 1000 frt évi segélyt utalványozza e célra, azon esetben a fennmaradó 1189 frt 54 krajczár hiány községi pótladó útján lesz főlendő.

Mint e költségvetésből kivethető, Kis-Szeben város sokat fordít kulturális célokra. Ez helyesen van így. Dicsérendő is az irányzat. De azért nem szabad az érem másik oldaláról meledelkeznie.

Ertjük ezalatt a város tisztasági, közegészségügyi állapotát. A város közege sok kívánni valót hagy, eső időben a fonteza valóságos sártenger, mely tele van veszedelmes kátyukkal. Azután a moderna városok egyik főkéllékéről — a város esatornázásáról —

sines gondoskodva. Ez oly két égető baj, melynek orvoslásáról mulhattanul kell gondoskodni egy rendes zett tanács városban.

Ha Kis-Szeben nem akar nagy községgé alakulni, gondoskedjék mielőbb e két bajnak orvoslásáról!

Különfélék.

Krausz Béla kir. tanácsos és kassai m. kir. pénzügyi igazgató a m. kir. pénzügy-miniszteriumba osztálytanácsosnak nevezetett ki.

Hymen Kray István földbirtokos és kir. ügyész a fővárosi törvényszéknek jegyvet váltott Piller Margit urhölgygyel, néhai Piller József bájos és közszeretetlen álló kedves leányával. A hír város szerzte a legkellemebb benyomást tón.

A görög kassai templom felavatása. Az ujonnan épült kassai g. katolikus templom ünnepélyes megáldásán hó 26-án ment végbe. Az egyházi szertartást ggs. Stempak eperjesi g. k. prépost kanonok végezte fényes segédlettel, szakakra menő közönség jelenlétében, ezek között számos előkelő római katolikus. A felavatás végeztével Viszlóczy Gyula g. k. plébános és ezmz kanonok az első szent mise áldozatot mutatá be, mely alatt alkalmunk volt az eperjesi g. k. alumnium és papnövelde növendékeinek kitünően iskolázott ének előadásában gyönyörködni. Az evangélium éneklése után, melyet Habina Peter bolzei g. k. plébános szép érezes hangon adott elő, Dubay Elias esperes és jeles hit-szónok lépett a szószékre, remek alkalmi beszédben a nap fontosságát és a kassai görög szert. katolikus egyház 35 esztendő óta táplált forró óhaját, isten segítségével immár történt beteljesedése fölötti örömet fejezték ki. Aldást mondott azokra, kik nagylelkűen hozzájárultak a templom felépítéséhez és felszereléséhez. A magyar egyházi beszéd végén a lelkes szónok hazaszeretetre és a koronás magyar fejedelem iránti hűségre buzdította a híveket; mire a felbe szakitott mise folytatott. Ennek befejeztével még Habina plébános a nem magyar ajku hívek számára hatásos beszédet mondott tót nyelven, mire a lélekemelő ünnepély véget ért.

Vályi János dr. g. kath. egyházmegyei püspök a mult napokban második ízben nézte meg a kassai felépült g. k. templomot s teljes megelégedését fejezte ki. Megdicsérte Schmied és Kolacsok építészeket, kik az egyszerűségbe is a magasztosság elvéhez híven oly tökélyt tudtak önteni.

A kassai jogászbál, melyre a meghívók már is széjjel küldettek, nem január hó 8-án, hanem csak 18-án lesz. Lady-patronesse gr. Forgács-Sennyői Lászlóné.

Szineszet. Az elmúlt hét előadásait egészen háttérbe szorítá a városunkban időző Miss Leona Dare világhírű művésznő remek szobor-mutatónyaival. A mint ezt már mult számunkban írtuk, e rendkívüli kifogástalan plasztikus minta alakítások unikumok képeznek a plastica terén. A miss edzett, erő és izomteljes s mégis nőies finom és gyöngéd testével a mythologia isteneit és istennőit valóban klasszikus felfogással adta vissza. Előadásait nagyszámú közönség nézte s zajosan megtapsolta.

Vadászat. Szép vadászat volt e hó 18-án Szanka-Hermányban, melyet Péchy Ellek ottani földbirtokos rendezett. E vadászaton, többek közt, részt vettek: br. Ghillányi Imre, Szinyey Pál, Szinyey József, Szinyey Kálmán, id. és ifj. Péchy Antal, Görgey Béla, stb. A vadások egyikére — Szinyey Pálra — e vadászat különösen azért vált nevezetessé, mert ő ejtette el és pedig életében először, a legnagyobbik vaddisznót s ünnepélyesen fel is lett avatva vaddisznó vadászta. A több órai vadászatnak eredménye: 3 vaddisznó, 1 róka és 5 nyúl.

Az eperjesi kölcsönös segélyező szövetkezet. Olvasóink vissza fognak emlékezni, hogy a mult év derekán egy ezikkorozatot közöltünk, melyben egy önségélyen alapuló kölcsön-intézet létesítését indítványoztuk. — Örömlőnkre szolgál konstátálnunk, hogy fészalásunk nem maradt siker nélkül. Tudomásunk van róla, hogy azóta több községgben alakult ily intézet s hogy a legutóbbi napokban Eperjesen is alakuland ilyen, melynek iránya, hogy egészséges és solid leand, biztosítja azon körülmény, hogy az intézet ügyének vezetésére Péchy Zsigmond megyei alispánt sikerült megnyerni. Az alakuló közgyűlés e hó 9-én lesz. Addig is, míg az intézetről bővebben megemlékeznünk, közlünk egy-két rovatot immár kész alapszabályaiból. Célja: rendszeresített kötelező heti befizetések és azok gyümölcsöző elhelyezése által a kisebb tőkék gyűjtését és ekként a takarékoságot előmozdítani, — egyszersmind pedig a tagoknak hitelszükségletén a szövetkezet által nyújtandó kölcsönök útján segíteni. A szövetkezetnek tagja lehet minden a magyar szent korona területén lakó önjogu, vagyonával szabadon rendelkező egyén, nem különbözőség nélkül. Az üzleti tőkét képezik: a) a szövetkezeti tagok által kötelezett hetenkénti befizetések, melyek törzsbetétnek nevezetnek; b) az ekként származó pénztári készletek gyümölcsözése után befolyt kamatok, díjak és egyéb illetékek. Más betéteket azonban sem a szövetkezet el nem fogad, sem kölcsönzés esetleg viszlázamolás útján a forgótőkét nem neveli. Minden szövetkezeti tag tetszése szerint egy vagy több törzsbetét fizetésére kötelezheti magát. Minden egyes törzs-

betét után az első befizetés alkalmá val egy szer és mindenkorra beiratási díj fejében 50 kr., hetenként pedig 20 kr. fizetendő a szövetkezeti pénztárba. A beiratási díj azonban a befizetéstől számítandó, öt egymásután következő hónap alatt, törzsbetétként 10 kr. részletekben is befizethető. Több heti befizetés előre is teljesíthető. A ki heti befizetéseit elmulasztja, tartozik minden egyes törzsbetét után, minden elmulasztott hétre 1 krt kesedelmi díjban fizetni; a ki pedig heti befizetéseivel 3 hónapon át hátralékban maradt, egyszer írásban megintendő, és ha ezen megintéstől számítva 15 nap alatt sem tesz kötelezettségének eleget, a szövetkezet tagja lenni megszűnik és eddig teljesített befizetéseit, a 10. §-ban foglalt esetek kivételével, a szövetkezet tulajdonává válnak; felvett kölcsönből eredt kötelezettségei a szövetkezet irányában teljes épségben fennmaradván, a heti befizetések a szövetkezet helyiségében a kitűzött napokon teljesítendő, a pénztárnok által a befizetési könyvecskébe beiratnak és a napi biztósoként működő igazgató-tanácsos és könyvelő által ellenjegyeztetnek. A nem Eperjesen lakó szövetkezeti tagok befizetéseiket posta útján „az eperjesi kölcsönös segélyező szövetkezet igazgatóságához” ezimezve teljesíthetik; a posta feladó levényén, a befizetésnek a könyvecskébe történendő bejegyzéséig nyugtával szolgál. A tagok felelőssége korlátolt, úgy, hogy minden tag a szövetkezet kötelezettségeit csak már befizetett és esedékes törzsbetéte, valamint a javára eső üzleteredmény erejéig felelős. Minden szövetkezeti tag a hetenkénti betéteket három egymásután következő éven át tartozik felbeszakitlanul befizetni és az alább elősorolt esetek kivételével a szövetkezetből ki nem léphet és befizetett betéteit vissza nem követelheti, ellenben a 3 évenek lejártával minden jogosított szövetkezeti tagnak az általa befizetett betétek az eredményezett jövedelemmel együtt kifizetnek. Köszönöket a szövetkezet csak saját tagjainak nyújt. Köszönök adatnak: a) váltóra jogérvényes kötelezőre, ha az igényelt kölcsön az illető tag betéti összegének $\frac{1}{2}$ részén túl is egy vagy kétféle kezés pótlással mellett; b) oly államkötvényekre és egyéb érték-papírokra, melyeknek árfolyama a budapesti vagy bécsi tőzsdén jegyzetetik ártályamok $\frac{1}{4}$ -éig; c) sárosmegyei helyi értékpapírokra, ezekre azonban csak az igazgató-tanácsos által megállapítandó összegek erejéig; d) jelzőlogokra. Minden kölcsönrel tartozó a kölcsönt kéro a kamatokat úgy a kezelési díjakat és d.) alatti esetben a bekebelezési költségeket is mindenkor előre fizetni. A kezelési díjakat valamint kamatlatat az intézet visszonyai szerint, az igazgató tanács állapítja meg. A kölcsön kérés előjegyzés útján történik, miért is e célra külön előjegyzési könyv vezetetik. Több kölcsönkéro közül az bir elsőbbséggel, kinek igénye korábban jegyzetett be, mely oknál fogva minden tag kívánhatja, miszerint az őt illető előjegyzés jelenlétében iktatassék be az előjegyzési könyvbe. Hogy valamely kölcsön megajánlathassék, a kérelmező részéről a következő feltételek szükségesek: a) hogy a szövetkezetnek tagja legyen; b) a kölcsön visszafizetése iránti biztosság meglegyen. A kölcsönök megajánlathatása és az adandó összeg mennyisége fölöl az igazgató-tanács jelenlévő tagjainak többsége a törvény szerinti felelősség fenntartása mellett határoz. Kölcsönök tartamát az igazgató tanács határozza meg. A kölcsönvevők kötelesek a felvett kölcsönből minden 3—6 hónapban annyi százalékot törleszteni, mennyit az igazgató tanács koronként megállapít. Kötelesek továbbá a kölcsönadott összegek kamatát előre fizetni. Az esetben, ha a lejárat rövidebb idejű, akkor a kamat mindig esak a lejáratú időig fizetetik, de szintén előlegesen.

A gölniczvölgyi vasuton 1887. január 1-jével új menetrend lép életbe, mely szerint a jelenleg egy egy irányban személy szállítással közlekedő két vonat közül az 540 $\frac{1}{4}$ és 413 $\frac{1}{4}$ sz. vonatok egészen megszüntetettek, míg a továbbra is közlekedő 411 $\frac{1}{4}$ és 542 $\frac{1}{4}$ sz. vonatok az egyidejűleg megnyitandó Jekelau, Gölniczbánya város és Helozmanócz nevű új megállóhelyeken is föltételeselem meg fognak állni. Ezen utóbbi két vonat érkeztü és indulási ideje január 1-jétől kezdve csak kevés változás fog szenvedni.

Az eperjesi tejszövetkezet. Az „Eperjesi Lapok” 48. és 49-ik számában a tejszövetkezet feladatát, célját, szervezését és eljárását ismertetvén, még az elarusítási rendszer és a tej és tejtermékek árai közlésevel tartozunk. A tej elarusítása 1887. január hó 1-től háromféle módon fog történni: 1. Reggelként az utcákon több helyen megálló kocsiknál (a tejes koci megálló helyére érkezésekor a közönség esengétyű jellel erre figyelmeztetik.) 2. Ugyanakkor a házhoz való szállítás és ott a tejszövetkezet csapos edényeiből való kimérés, vagy pedig az illető vevő saját külön edényében. 3. A collegiumi épületben kibérelt árusító helyiségben minden nap reggel 6 óratól fogva este 7 óráig. A megrendelések vagy az üzletvezetésnél levelező lapon, vagy a kibocsátandó megrendelési iver beküldése által, vagy pedig az elarusító helyiségben az ott tartandó megrendelési könyvbe való bejegyzés által történhet. Az árak a téli évadon át a következők: Teljes tej (t. i. jó tehenté) házhoz szállítva literje 7 $\frac{1}{2}$ kr. Teljes tej a kocsinál vagy a bolthelyiségben literje 7 kr. Letölözött tej (sovány tej) literje 3 kr. (10 literen felüli mennyiségek szintén a házhoz szállítatnak.) Kávetejszín 20 kr. literje; tea-

Pályázat.

Irodában egy 1 frtos napidíjjal egybekötött díjnoki állomás üresedésben lévén, az ezen állást elnyerő számdéköz f. évi január 14-ig nyújták be hozzájuk kérvényeiket.

Eperjes, 1887. évi január 2-án.

Matavovszky János

kir. adófelügyelő.

4544. és 4751. tk. szám 1886.

1-1

Árverési hirdetmény.

Az eperjesi törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a m. államkincstár végrehajtónak Bartos János végrehajtást szenvedett elleni ügyében 199 frt 28 kr. s jár. behajtása tekintetében.

1. Elárvereztetik Eperjes város 1191. sz. tjkváb. b. b. telkei és 303. sz. házról álló ingatlan.
2. Kikiáltási ár az elértkezett pótlajánlat alapján 825 frtban állapították meg.
3. Az árverés a közhatalmi telekkönyvi hivatalban 1887. évi január 20-án délelőtti 10 órakor megtartatik.
4. Vanni számdéköz kötelesek 69 frt 60 kr. készpénzben vagy óvadékpapirokban bantpénzzel letenni.
5. A vételár három egyenlő részletben és pedig az első részlet egy, a második részlet két, és a harmadik három hónappal a leütéstől számítva 6% kamattal az eperjesi kir. adó-mint letéti hivatalba letételtől, bantpénzzel az utolsó részletre beszámítatik.
6. A feltételek alulírt tkvi hatóságnál megtekintethetők.

Palugay

Hazslinszky

elnök

jegyző.

4201/1886. tk. szám.

Hirdetmény kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, miszerint Katuscsak János végrehajtónak Klefer Gyula által ügygondnokolt Antolyk András végrehajtást szenvedett elleni ügyében 550 frt s jár. behajtása tekintetében.

1. Elárvereztetik Antolyk András nevén álló Orsöcz község 6. sz. tjkváb. b. telkei 1/3 részéből álló ingatlan.
2. Kikiáltási ár 425 frt.
3. Az árverés a helyszínen Orsöcz község házában 1887. évi január hó 18-nak d. e. 10 óráig megtartatik.
4. Vanni számdéköz kötelesek 42 frt 50 kr. készpénzben vagy óvadékpapirokban bantpénzzel letenni.
5. A vételár 3 egyenlő részletben és pedig az első részlet 1, a második 2, és a harmadik 3 hónappal a leütéstől számítva 6% kamattal az eperjesi kir. adó-mint letéti hivatalba befizetendő, a bantpénz az utolsó részletre beszámítatik.
6. A feltételek alulírt tkvi hatóságnál megtekintethetők.

Palugay

Hellner Károly

elnök

jegyző.

Valódi csak ezen védjeggyel. Dr. LIEBER tanár ideg-erősítő gyógyitala

bármely, még a legmakacsabb idegbajoknak gyógyászati állapotok, sápkór, szivertörés, fejfájás, fejkényes, szivdehégés, gyomorhaja, emésztési zavarok stb. tartós meggyógyítása.

Az ideg-erősítő gyógyital, mind az 5 világrész legemesebb növényeiből, az orvosi tudomány legújabb tapasztalatai alapján egy elsőrangú szaktudomány által összealkottatva, ennek következtében teljes biztosságot is nyújt a felelősségek megszüntetésére tekintetben. Minden hóváb tudnivalót elmond a minden áruhoz mellékeltek körlevel. Ára 1/2 üvegnek 3 frt, egész üveg 8 frt 50 kr., a díj beküldése vagy utánvéttel.

Fraktúr: **Panta Mikov** gyógyszer-tyűgyártó az egyházhoz Pozsánban.

Raktár: Korn győgszeresznél.

Allen ähnlichen Präparaten in jeder Beziehung vorzuziehen, sind diese Pillen frei von allen schädlichen Substanzen, mit grösstem Erfolge angewendet bei Krankheiten der Unterleibsorgane, sind leicht abzuführen, blutreinigend, kein Heilmittel ist günstiger und dabei völlig unschädlicher, um

Verstopfungen

zu bekämpfen, die gewisse Quelle der meisten Krankheiten. Der verzuckerten Form wegen werden sie selbst von Kindern gerne genommen. Diese Pillen sind durch ein sehr ehrenreiches Zeugnis des Hofrathes Professor Pitha ausgezeichnet.

Eine Schachtel, 15 Pillen enthaltend, kostet 15 kr.; eine Rolle die echt Schachteln, demnach 120 Pillen enthält, kostet nur 1 fl. ö. w.

Warnung! Jede Schachtel, auf der die Firma: Apotheke „Zum heiligen Leopold“ nicht steht, und auf der Rückseite unsere Schutzmarke nicht trägt, ist ein Falschicat, vor dessen Ankauf das Publikum gewarnt wird.

Es ist genau zu beachten, dass man nicht ein schlechtes, gar keinen Erfolg habendes, ja geradezu schädliches Präparat erhalte. Man verlange ausdrücklich: Neustein's Elisabeth Pillen: diese sind auf dem Umschlage und der Gebrauchsanweisung mit obestehender Unterschrift versehen.

Hauptdepot in Wien: Apotheke „Zum heiligen Leopold des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken und Spiegelgasse. Depot in Eperjes bei Herrn Apoth. Korn.

tejszin 40 kr.; habtejszin 60 kr. literje. Savanyu tejföl 30 kr. literje. Teavaj 10, 20 és 40 kros adagokban; asztali vaj 60 kr. kilója; tehéntúró 24 kr. kilója; iró 2 kr. literje. Minden elarúított edény ölmepeséttel látatik el, és figyelmeztetik a közönséget arra, hogy csak is leolmozott edényekből fogadják el a tejet, miután a szövetezet csakis ily módon biztosíthatja a fogyasztó közönséget hamisítások ellen. A fogyasztóközönség esetledei által utközben történhető hamisítások ellen azonban csakis a tejnek házhoz való szállítatás nyujt elegendő biztosítást.

Katonai ügyek. A népfelkérésről szóló törvényrészben való végrehajtása céljából a honvédelmi miniszter elrendelte, hogy az 1868. évb. miniszteri végrendelet 19 éves ifjak, a kik az 1887. évre névze az idézett törvény értelmében az első osztálybeli népfelkérésre kötelesek első korosztályát képezik, azonnal összeírassanak. E célból tartoznak az anyakönyvezett lelkészek az 1868. évb. a községben, esetleg a lelkészeti hatóságok alá tartozó községekben született férfi nembeli egyénekről, kik a következő 1887. évb. 19 ig életévüket betöltötték, vagy betöltének — tehát az elhaltakról is — az anyakönyvi kivonatokat községükönként külön-külön pontosan kiírni és ezuttal kivételesen jövő évi január 15-ig az illető községi előjáróságnak átadni. Az előjáróságok kötelesek ezen összeírást két példányban elkészíteni és az átvizsgált, esetleg kiigazított és azután a községben kellőleg kihirdetett ezen községi összeírások egyik példányát az illetékes honvédtábornok parancsnokságához, mint népfelkérés járási parancsnokságához ezuttal kivételesen jövő évi február 28-ig megküldeni.

Postatakarékpénztári forgalom Sáros-megyében. Bizonyára nem tévednek azok, kik hazánk vagyonosodását a postakarékpénztári intézménnyel bensőleg összefüggőnek látják. Már magában véve az is megbeszélhetetlen és számokban ki nem fejezhető erkölcsi haszon, hogy a szegényebb sorsuaknál a takarékosági hajlam ez intézmény által nagyban fejlesztett. Dacára a kezdet nehézségeinek a 9 havi működés alatt megtakarított hazánkban ez uton 140929 frt 46 kr., mely összegből Sáros-megyére 16252 frt 32 kr. esik. Érdekes lesz, ha a megyékben az egyes hónapokban történt betéteket és visszafizetéseket egymással szembe állítjuk. 1886. évi február hóban betétetett 2355 frt 02 kr. Visszafizetett 1 frt. Március hóban betétetett 1004 frt 50 kr. Visszafizetett 14 frt. Április hóban betétetett 791 frt 63 kr. Visszafizetett 49 frt 90 kr. Május hóban betétetett 3129 frt 63 kr. Visszafizetett 516 frt 94 kr. Június hóban betétetett 2314 frt 35 kr. Visszafizetett 475 frt 99 kr. Július hóban betétetett 4849 frt 65 kr. Visszafizetett 553 frt 17 kr. Augusztus hóban betétetett 3429 frt 33 kr. Visszafizetett 1514 frt 51 kr. Szeptember hóban betétetett 2517 frt 40 kr. Visszafizetett 888 frt 87 kr. Október hóban betétetett 1882 frt 43 kr. Visszafizetett 1797 frt 64 kr. A 9 hó alatt betétetett összesen 22064 frt 34 kr. Visszafizetett 5812 frt. 02 kr. Hasson mindenki, kinek tetszéseben áll, e czél- és korszerű intézmény felvirágoztatására. Azt hisszük, nem lesz nehéz munka a köznépet meggyőzni arról, hogy sokkal okosabban cselekszik, ha fillerjeit a helyett, hogy a test és lélekölő pálinkára s koresmai dorbezőlésre adná ki, ekképen megtakarítja.

Bíraskodás gózaróval. A következő figyelemreméltó sorokat vesszük felsőbb bíróságunk gyors, szinte gyászzerű ítékezéséről: Felsőbb bíróságunkat, de különösen a kir. táblát az idén az eddigieknél is több hátralék nyomja. Az év vége fele közeledvén, már is előrelátható, hogy a kir. kuria hét ezret, a budapesti kir. tábla pedig 30.000-et meghaladó hátralékot fog adni az újévnek. Képzhetni, hogy ily nyomás sulya alatt mennyi sietséggel folyik a bíraskodás, különösen a kir. táblán, a hol minden lehető esetben az „ítélet indokainál fogva helybenhagyatik“. E gózaróval való munka mellett történt meg a napokban a kir. tábla egyik büntetőtanácsában, hogy az egyik bíró egyszerre 36 ügyet adott elő, még pedig nagyon egyszerűen. A bíró elmondta az elsőre véleményét, s a többi ügy referálta el: simile, simile stb. — Képzhetni, hogy ilyen itélkezés mellett mivé lesz a felsőbb bírósági revízió és alapság. A kir. kurian az egyes büntető tanácsokban heti négy nap alatt egy-egy bíró legfőlebb 4-5 ügyet tud, az ügy komolyságának megfelelő alapság előadni. Ha most már a kir. táblán egyes bírák heti 2 napi ülésre számítva 36 ügyet is elreferálnak, az legalább is esodálatra méltó gyorsaság. A felsőbb bíróságok különben meg szokták semmisíteni az olyan hebehurgya munkát, mikor az első bíróság jegyzőkönyvében a „detto“ szó fordul elő. S íme, most már a kir. tábla is anynyira van, hogy „per simile“ itél. Ettől már csak egy lépés van addig, mikor az ítéleteket már nem is szóval, hanem az ismeretes maeskaköröm (s) jellel hozzák. — Felsőbb bírósági körökben azt tartják, hogy ott az itélkezés megbízhatósága a hallatlan sietség mellett gyorsan hanyatlak s ennek dacára mégis kasznai hátralék marad. Valóságos krízis ez, melyből könnyen az a meggyőződés keletkeztethetik, hogy a másodbíróságot nem decentralizálni kellene, hanem eltörölni.

Gyermekbetegségek megismerése. Nemcsak az orvosnak, de az anyának is szükséges ismerni azokat a jeleket, a melyek a gyermekeknél valami betegségre engednek

következtetést. Bradley angol orvos a gyermekbántalmak fölismerésénél szem előtt tartandó pontokat következőkben foglalja össze. 1. Az orozák vérbősége, túlságos vörössége lobot vagy lázat jelent. 2. Az arez, a fülek, a homlok rövid ideig tartó vörbősége, a szem szivárványhártyájának oszillációja, a pupilla rendellenes volta, leessett fekvő szemhéjak: agybántalmat jelentenek. 3. Sűrű genyes váladéknak jelenléte a szemhéjak közt az erőállapot hanyatlását jelzi. 4. Könyek hiánya négy hónapos és idősebb gyermekeknel végzetesül válható betegség gyantját kelti. 5. Atható, éles sírás komoly agy vagy gerincagyi zavart jelez. 6. A szemöldökök összehúzása s egyidejűleg a fejnek és szemeknek elfordítása a vígjagosságtól fejbajnak a jele. 7. Ha a gyermek kezét feje fölé tartja, vagy fejét anyjának vagy dajkájának köblén igyekszik tartani, fulbajban szenvedhet. 8. Ha a gyermek ujjait száájához viszi, azonkívül izgatott, valószínűleg valami rendellenesség van a gégében. 9. Ha orrát vakarja, esípkedi, belférgék, vagy valami helybaj lehetnek jelei. 10. Ha fejt állandóan forgatja egyik oldalról a másikra, valami akadály lehet a télekészésnél. 11. Gyenge, panaszos hang zavart jelez a hasi szervekben. 12. Lassu időnként félbeszakadó légzés s óhajok kíséretében, agybántalom jelenlétét gyantattja. 13. Ha a legelső felület és gyorstított, valami lobos bántalom van jelen a gégében. 14. Erős és esengő köhögés hamis croupot gyantatt. 15. Rekedt tompa köhögés igaz croupnak a jele. 16. Ha a köhögés tisztá, a gyermekeknek határozott gégébaja, ha elnyomot és fájdalmas, akkor tüdőlobja van.

Mikár sajtópöre Verhovai Gyula és Babos Károly ellen. Az igazságügyminiszter által delegált kassai esküdtsek előtt mult hó 28-án tartották meg a Mikár-Verhovay-Babos féle sajtópört. A budapesti esküdtsek tudvalóleg csak Babos Károlyt találta a rágalmazásban bűnösnek, míg Verhovayt fölmentette. A kir. kuria a verdiket megsemmisítette s ennek következtése lett delegálás. — A kassai végtárgyalás fölötté nagy érdeklődés mellett és nagy közönség részvételével ment végbe. A vádló Mikár Zsigmond képviselője dr. Füzesséry Géza hosszasan bizonyította, hogy a közlemény (mely szerint Mikár egy budai koresmából kidobták volna) rágalmazást és becsületsértést képez. Erre Mikár és Verhovay személyesen szoltak s köztük heves szóváltás keletkezett. Az esküdtök Verhovay Gyulára névze egyhangulag s Babos Károlyra 8 szóval 4 ellen fölmentö.

A magyar állampapírok új konverziója. mint a „Magyar Pénzügy“ fővárosi tekintélyes pénzügyi szaklap legújabb száma közli, körülbelül következőleg fog végrehajtani. A magyar vasuti kölcsön (maradjunk ennél a példánál) 15 frank kamatot hoz. A 4%-os magyar aranyjradék névértékű 150 forintja szintén 15 frankot kamatozik, a magyar állam tehát a nélkül hogy kamatterhet fölemelne, minden egyes vasuti kölcsönkötvényért kibocsáthat 150 frt névértékű aranyjradékot. Ha az aranyjradék példánál 108-ra emelkedik, akkor a névértékű 150 frt napi árfolyama 162, a magyar vasuti kölcsön alig tovább emelhető 152-ös árfolyamánál szemben. Az aranyjradék egyenértéke tehát a tőzsdén és minden bankházban 10 frttal több és 10 frtban fognak osztozkodni a konvertálandó papír tulajdonosai, a magyar állam és a konvertáló csoport. Az oroszlátrészek természetesen a magyar államnak kell jutnia, ha ezéjárt kölcsön nélkül el akarja érni. Ehhez képest az állam megtart 6 frtot és 2-2 frtot ad a papír tulajdonosainak és a csoportnak. Ha e művelet a magyar aranyjradék 110-es árfolyama mellett hajtatik végre mind a három fél nyereséyményre telemelhető, ha ellenben az aranyjradék 10-re vagy még mélyebbre esik, akkor a konverzió lehetetlenné válik mert ez esetben sem az állam, sem a kötvénytulajdonos, sem a csoportnak nem lehet előnye.

Kolera végett a rendőrség sürgönyözött Iglóra, honnan is azon választ nyerte, miként egy ott mint a vidéken a kolera betegedési esetek nagyban alázálltak s eszerint a járványszűnő félben van.

Parturiunt montes. Nagy hűhóval látak hozzá a helybeli mészárosok „zsarnoki önkényének“ megkövetéséhez. Midőn Méreg Aurél érdemű városi képviselőnk indítványozá, hogy alakítsunk fogyasztási szövetezetet s ne tőrjünk továbbra is a mészárosok tulkapasait, a városi közgyűlés zajosan helyeselte az indítványt s el lett határozva, hogy hívassék össze — a polgármester elnökléte alatt egy privát értekezlet, melynek ezéjára leend a teendők megbeszélése. A városi polgármester elfogadta ugyan a megiszteltetést, de ama sajátjagsa mosolylyal, mely nála körülbelül annyit jelent: „jól van jól, elfogadom, bár tudom, hogy egy ügy sem lesz semmi belőle“ Ugyis lett, az e napokban megtartott értekezletre mintegy 20-an (!) jelentek meg. No már, hogy ily mozgalom látára és hallatára a mészárosok még nem hátrálnak ez kétségtelen. Ily körülmények között nem esoda, ha markukba nevetnek s fityog hiánynak a közönség jogos indignációjának.

A magyarországból kivándorlók ellen a porosz hatóságok igen szigorú intézkedéseket léptettek életbe és pedig azért, mert az éjszakamerikai egyesült államok azoknak, a kik oda vagyon nélkül mennek, a partraszállást meg nem engedti, úgy hogy már több ízben vissza kellett hozni az ilyen egyéneket. Ennek következtében a porosz hatóságok a magyarországi kivándorlóktól elegendő készpénzzel felmutatását követelik — ez idő szerint

400 markot (250 frt.) minden felnőtől, 100 markot minden egyes tíz éven aluli gyermektől, a mely összegbe az Amerika belsejébe szoló menetjegyek be nem számíthatók. Beteg, agygyenge és külsejök után munkaképtelenség látszó egyéneket is visszautasítanak a porosz határról. Legújabbban a magyar kormány is utasította az államvasutakat és a kassa-oderbergi vasutat, hogy olyan egyéneket, a kikről gyanítják, miszerint Amerikába készülnek, egyáltalán ki ne szolgáltatassanak menetjegyet Oderberg vagy Rutkára. Kivánatos volna, ha ez intézkedések minél szélesebb körben nyilvánosságra hozattatnának, hogy a szegény ember utolsó garasát menetjegyre ne pocsékolja el, mert így — mint erre már több eset van — mindenétől megfosztva kénytelen visszatérni.

Szigoru rendszabály? A mult számunkban említett rendszabály, mely által a megye közönsége, e gyakorlati életbe keresztülvíhetetlen és csak boszantásra szolgáló szigortól akarja az amerikai kivándorlást megakadályozni illetve korlátozni, több pontjában következőleg hangzik: 1) Az utlevél nélküli Amerikába való kivándorlás tilos. 2) A ki ezen szabályrendelet ellen vét, kihágást követ el s 50 frt-ig terjedő pénzbüntetéssel, ismétlés esetén ezen belül még öt napig terjedhető eljárással büntetettetik. 3) A 24-ik életévet még el nem ért, engedély nélküli amerikai kivándorlók helyett a családok (!) vonandók felelősségre, kik a családtagokat kivándorlásból visszatartani kötelesek voltak (kötelem?). Felelősségre vonandók továbbá a családok, gyámok, gondnokok, felügyelők, háztulajdonosok, iparosok vagy gazdák az estre, — ha a családtagok, gyámoltak, gondnokoltak, a telügyelőkre bízottak, lakók, segédek, tanoncok, eselések vagy munkások, korkülönbség nélkül az ő rendeletekre vagy utasításuk folytán vándoroltak ki! — Hogy ezen szabályrendelet való született gyermek, bizonyítani sem kell.

Alázatos folyamodvány. Egy tudálos megyei körjegyzőnk a következő kérvényt intézte valamelyik főszolgabíróhoz az előtte panaszt tevő fél nevében: Tekintetes szolgabíró ur! Azon alázattal ellopottat lóra névze, kiért Gábor fiam befogottat a sötét tömlőcsebe. Kít pedig nem eselekedett, mert mikor a kérdéses lónak elhozódása történt: Gábor fiam a feleségem jóváhagyásából a padlason aludt. Az pedig lehetetlen lehet, hogy valaki a padlason lovat lopjon. Arra bőlesem emlékszem, hogy pár héttel ezelőtt valami kis juh-eselékedben találdottat, arra is bőlesem emlékszem, hogy valami kis aprómárha sorja volt: de, hogy a fennebb tisztelt lónak semmi köze nem volt, tanum Herezei szomszédom, kít az napon jól el is verék vala, minthogy a feleségemmel találdottat. Alázattal kérem azért a tek. Főszolgabíró urat: ne sajnálja az egy vessző alatti fiamat a két vessző alatti lónak gyanujából felszabadítani, és a kivánatos trágyahordásra haza bocsítani; mert az már mégis borzasztó doloz lenne, hogy Gábor fiam egy 25 forintos lónak érdekében meghuzódjon.

Figyelmeztetés. Lapunk mai számának hirdetési rovatában közöltük a Budapesti Ujság ez. képes politikai néplap előfizetési felhívását. Tettük ezt azért is, mert szolgáltatást velünk teljesíteni a t. olvasóknak, ha figyelmüket olyan lapra irányítjuk, mely valóban páratlanul áll a magyar hírlapirodalom területén. Eltekintve attól, hogy az összes magyar hírlapok közt a legolcsóbb, közleményei olyan színvonalon állanak, mely legalkalmasabb a nép és nemzeti nagy érdekek védelmére. A Budapesti Ujság honlokán ezt a jelét olvastuk: Mindent a néperért! Hatalmas eszme, melynek kivitele nagy küzdelmeket igényel. A Budapesti Ujság eddigi bátor magatartása elég biztosíték arra, hogy ez eszme szolgálataiban nem fog visszaretetni soha! S ezért méltán megérdemli azt a nagy pártfogást, melyben a közönség már is részesíti.

Tizezer doboznál többet küldtek szét az elmúlt évben, ingyen, a szegényeknek. Mily gyakran hoznak magokkal a betegségek nyomasztó gondot és szükségét az olyan családokba, a melyek kézi munkájokkal kénytelenek mindennapi élelmüket megkeresni. És ez bizonyára elismerésre méltó, hogy Brandt R. zürichi gyógyszerész ur már évek óta ingyen adja az ő legjobb híru svájci labdacsat, az oly szegény betegek számára a kik gyomor-, máj-, epe-, s aranyeres bajokban stb. szenvednek, s e labdacsek megnyerése végett egyenesen csak a megnevezetthez kell fordulni.

Idegrendszer. A következő levelet vettük Lurover Benedek-úrtól (Sursee Svajcz). „A Dr. Lieber ideg-erősítő itálból küldött palaez fogytában van, kérnek újabb kettőt, hogy a győgmódot, mint ezt mily meggyőződéssel állíthatom, befejezhessen stb“. Tisztán és hamisítlanul, csakis, Hannoverben Schulze M. központi raktárának, illetve gyógyszerárának kapható. Ara 1 lit. palaezknak 9 márká, 1/2 lit. 5 márká, 1/4 lit. 3 márká.

Felölös szerkesztő és kiadó: **Hedry Bertalan.**

Brünni kelméket

elegans
őszvi vagy téli
öltözetekre.

310 méter kitévő szelvényekben mindegyik éppen egy férfi öltözetére elegendő
frt 4.80 igen finom
frt 7.75 legfinomabb
frt 10.50 legeslegfinomabb

valódi gyapjuszövetből

Palmerston és Boy téli kabátokra méterje frt 2.50 egész 5 frt. Loden frt 2.50 egész 3 frt. Női posztók méterje frt 1.25 kítól 2.50 krig, megküld békinek is posta utánvet mellett:

Feintuch-Fabriks-Niederlage
Siegel-Imhof
BRÜNN.

Nyilatkozat: A ten-telbi cég szöveti szilárd és izlásteljes kivitel, valamint kiváltképeni tartósság által tünnek ki. Ezek elismert megbízható szilárd-sága és rendkívüli munkaképessége egyszerűsind az irant is kezeséget nyujt, miszerint esakis a legjobb áru s pontosan a választott minták szerint leszszállitva. Kivánatra fentelbi raktar mintákkal ingyen és bérmentve szolgál 144 20-15

BUDAPESTI UJSÁG

POLITIKAI NÉPLAP.

A Deák-szobor.

Mel számunk 10 oldalra terjed

BUDAPESTI UJSÁG

képes politikai napilapra.

A „Budapesti Ujság”, melynek jelszava: „Mindent a népért!” demokratikus iránya, feltékenyen őrzött független politikai magatartása, gyors és hű hazai és külföldi tudósításai, kitünő írók tollából eredő vezér- és tárcacikkei, egyszerre megjelenő

2-3 érdekesítő regényei, szellemes apróságai.

„CSIRIZ” című vasárnapi humorisztikus melléklete és a közönség számára díjtalanul nyitva álló

„INGYEN POSTA”

rovata által oly közkeveltségűvé vált a fővárosban általában, valamint a vidéken, különösen hivatalnokok, gazdák, lelkesek, tanítók, kereskedők, iparosok, egyzóval a polgári intelligencia zömét képező minden osztályánál, hogy ma már Magyarországnak legelterjedtebb és legolvasottabb lapja.

A BUDAPESTI UJSÁG
Magyarország legolcsóbb lapja.

Előfizetési árak vidékre:

Egy óra — frt 90 kr. Félévre 5 frt 40 kr.
Negyedévre 2 „ 70 „ Egész évre 10 „ 80 „

A BUDAPESTI UJSÁG kiadóhivatala
(Budapest, VI., Andrássy-út 12.)

Mutatványszámok kívánatra ingyen küldetnek.

Ház-eladás.

A Dessewffy Zsófia uró tulajdonát képező s Eperjesen a főutcán 110. öszs. szám alatt fekvő, az udvarban is emeletre kiépített és

sörregal-joggal bíró ház

eladásával meg lévén bizva, — az eladási feltételek nalam megtudhatók.

Dr. Mosánszky Győző
ügyvéd Eperjesen.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hirdalokban felhiesert gyógyszerok közül melyiket használja betegségó ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kúrió-íntozetnek Lipésébe s kérje a „Betegbarát” című rőpiratot. E könyvcsokban nemesak a legjobbaknak bizonyult háziszerek vannak részletesen ismertetve, hanem betegségekéről szóló jelentések is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű háziszér is elegendő arra, hogy meg a latszólag gyógyíthatatlan betegség is szerencsésen elhárítsók. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor meg súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kéllene a „Betegbarát” megrendelését elmulasztani. E figyelmenremeltő könyvcsoké segélyével sokkal könnyebben választátna meg a szükséges gyógyszert. A rőpirat megköltsébe a megrendelőnek költségebe nem kerül.

SZOLID KÉPVISELŐT

köses egy budapesti bejegyzett bankház Eperjes és környéke részére. E képviselőnek feladata volna a budapesti és bécsi tőzsdé részére megbízásokat szerezni. Szíves ajánlatok:

„BÖRSENVERTRETUNG”
Budapest, főposta restante intézendők

Ettlinger & Co. **Kávé-csemegék** **Legolcsóbb árúk.**
Első megrendelési forrás. egyenest Hamburgból. Realis kiszolgálát.

Rég idők óta feuilő jó híré árusarnokunk portomentesen szállít (a vándjít it be nem számították) valamint, a legjobb kipróbált árúkat, utánvetel vagy készpénzfizetés mellett a következő első árak mellett.

Kávé, pörkőletlen, finom, mindne fajú, 5 kilos zsákokban.	Nr. 0	Nr. 1	Nr. 2	Nr. 3
frt 3.60	frt 4.20	frt 4.60	frt 5.00	
Nr. 4	Nr. 5	Nr. 7	Nr. 8	
frt 5.20	frt 5.55	frt 5.50	frt 5.75	
Nr. 11	Nr. 13	Nr. 15	Nr. 16	
frt 6.10	frt 6.65	frt 4.45	frt 7.20	

Káfee-Misch. 2 Sort. p 5 K. n. Wahl.

Egetett kávé glacirozott.

Kávé Pergament-Jute zsákokban, 1/2 even felül tartós, Ko. 4° netto á frt 4.70, á frt 5.25, á frt 5.50, á frt 5.75, á frt 5.90, á frt 6.70. stb. Kávé must-rák, 10 kr. beküldése mellett fajonkent.

Felhasználjuk ezen alkalmat, hogy ez uton is köszönetet mondjunk mindazon elismerésekert, melyben az ismételt megrendelések alkalmával reszesittünk.

Megbízásokat a legkisebb községekben is adunk.

Nagy árjegyzékünket s a vámtarifát kívánatra ingyen küldjük.

Bizalommal fordulhat mindenki nagy raktarunkhoz

Ettlinger & Co., Weltpostversand Hamburg.

Bohrandt József

Eperjesen

ajánlja a t. ez. borfogyasztó közönségnek gazdag választékú, különböző minőségű és áru borait

melyeket 50 lit. felül és pedig:

asztali borokat . . . 16—30 forintig
szamorodni borokat 30—80 forintig
vörös borokat . . . 22—60 forintig
hektoliterenkint árusít.

3—10

Karácsonyi és újévi ajándékok

a legnagyobb választékban

Bévai Samu

könyv- és papírkereskedésben Eperjesen kaphatók.

Diszítések a karácsonyfára a legujabb mintákban. — Bárki által és bárhol hirdetett könyvek, zeneművek, papír-, rajz- és írószerek ugyanoly áron fentnevezett könyvkereskedésben beszerezhetők.

Nem kell ügynök sem utazo. Utánzóktól óvjuk a közönséget!

Legnagyobb megtakarítást

Elv: jó, pontos és realis. Sok elismerő nyilatkozat.

érhet el, ki fűszerkészletét, csemegéket stb. tulónk rendel. A legelső kísérlet alkalmával meggyőződhetni árunk kitünőségéről; minden risiko nélkül, mert a ki nem elégitó árúkat vagy kisereljük, vagy a pénzt visszaadjuk. Ez kétségtelen bizonyítéka a realitásnak. **U!** Kávé ingredienzia 4 dekát ingyen, elegendő 5 kilo kávéhoz, miáltal a legolcsóbb kávéfaj a legelőzhetőbb lesz.

5 kgr. afr. moeca	csak forint 3.60	2 kgr. zsenge caviár	4.05
5 „ gyöngy moeca, erős	4.20	4 liter la. Jamaica-rom	4.—
5 „ cuba, finom, zöld	4.30	4 „ finom öreg Pale-Cognac	7.30
5 „ arany java, aromatikus	5.30	5 kilo finom Matjes-hering	2.55
5 „ gyöngy-kávé zöld, finom	5.75	5 „ zsíros hering, finom kö-rülbelül 40 darab	1.75
5 „ arab moeca, legemesebb	5.90	5 „ alma-aszalt	1.95

Tea, legujabb termes finom, csomagolva.
1 kgr. Congo csak forint 2.50
1 „ Souchong 3.50
1 „ Rizs, kitünően fő 1.15
5 „ hordó „korona-sardinia” 1.70
5 „ marin. hering 2.10
5 „ első minőségű csik, vastag darab 3.85
8 doboz tengeri rák, legfinomabb 1 font 4.15

Minden portomentes, semmi utánvételi költség

Terjedelmes cikkeket magában foglaló árjegyzék ingyen és portomentesen.

Stückerath & Comp. Hamburger Waaren-Versand, HAMBURG.

Die

DAMPF-SEIFEN

und

Parfumerie - Waaren - Fabrik

von

JULIUS ROTH, BIELTZ

empfielt als:

Specialität: Vorzügl. Rasirseife

(5 K. Paket ö. w. fl 2.50 franco!) — sowie

französische Toilette-Kern-Seifen.